

Skorstensbrande

I de seneste tre år har det kommunale redningsberedskab (brandvæsenet) rykket ud til næsten 20.000 brande om året. I gennemsnit var 1.090 af disse udrykninger til skorstensbrande. Udrykninger til skorstensbrande udgør 5,6 pct. af det samlede antal brandudrykninger.

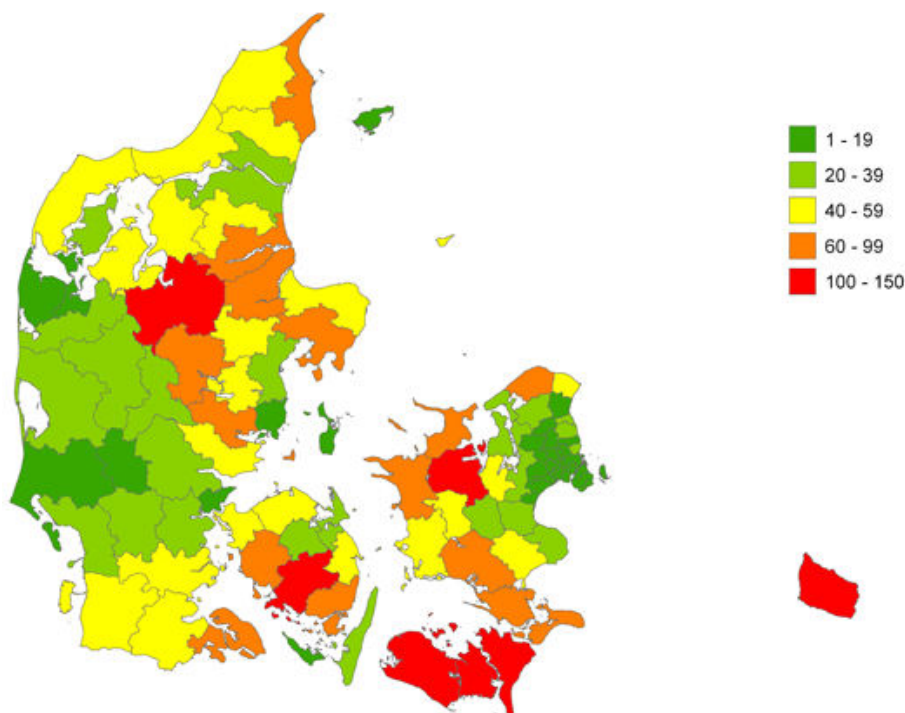
Dette nyhedsbrev sætter fokus på en række spørgsmål om skorstensbrande:

- Hvor i Danmark opstår skorstensbrande?
- Hvordan er udviklingen i antallet af skorstensbrande?
- Hvornår opstår skorstensbrande, og hvad er brandårsagen?
- Hvor store er skorstensbrande?

Hvor i Danmark opstår skorstensbrande?

Som det fremgår af danmarkskortet i figur 1, varierer antallet af skorstensbrande fra kommune til kommune. Lolland kommune har haft flest skorstensbrande de seneste tre og et halvt år, nemlig 150, mens Faaborg-Midtfyn og Bornholm har haft henholdsvis 146 og 144 skorstensbrande.

Figur 1: Antal skorstensbrande fordelt på kommuner i perioden 1. januar 2007 til 30. juni 2010

Kilde: ODIN og Aktivitetsoversigt 2009, Københavns Brandvæsen

Det kommunale redningsberedskab

Det kommunale redningsberedskab varetager indsatsen ved brand, ulykker, naturkatastrofer og miljøuheld.

ODIN

Forkortelse for Online Dataregistrerings- og INdberetningssystem.

ODIN indsamler oplysninger om redningsberedskabets opgavevaretagelse, bl.a. til brug for udarbejdelse af statistik.

Fakta om data

Talmaterialet i nyhedsbrevet omfatter årene 2007-09 samt 1. halvår 2010. Tallene er opgjort pr. 7. oktober 2010.

Tallene for Københavns kommune stammer fra Aktivitetsoversigt 2009, Københavns Brandvæsen, og er eksklusive 1. halvår 2010.

Brand: Opgaver, hvor der er brand eller overhængende fare herfor.

Skorstensbrand: Omfatter udrykninger til brande, hvor branden er startet i skorstenen.

Storbykommunerne er repræsenteret med forholdsvis få skorstensbrande til trods for det høje antal boliger. I bilag 1 findes en oversigt over antallet af skorstensbrande i alle landets kommuner.

Ca. 90 pct. af skorstensbrandene opstår i enfamiliehuse. Der er tale om en markant overrepræsentation idet enfamiliehuse kun udgør ca. 53 pct. af boligmassen.

I netop enfamiliehuse er tilsodning og løbesod også langt den største brandårsag, nemlig ca. 40 pct.

Hvordan er udviklingen i antallet af skorstensbrande?

I analyseperioden har antallet af skorstensbrande, som det kommunale redningsberedskab er rykket ud til, ligget på gennemsnitlig 1.090 brande. Der har været et fald på 22 pct. fra 1.207 i 2007 til 945 i 2009. I første halvdel af 2010 var antallet 669 skorstensbrande, se tabel 1.

Graddage fortæller noget om det sandsynlige forbrug af energi til opvarmning af vores huse på baggrund af klimaet. Jo koldere vejr, jo højere graddagetallet og dermed også et større behov for opvarmning, hvilket formodes at give en større risiko for skorstensbrande. Antallet af skorstensbrande i forhold til graddagetallet er derfor beregnet i tabel 1.

Tabel 1: Udtrykninger til skorstensbrande pr. år, 2007-2010 (1. halvår)

År	2007	2008	2009	2010 (1. halvår)
Antal skorstensbrande	1.207	1.117	945	669
Samlet graddagetallet	2.812	2.853	3.061	2.230
Antal skorstensbrande i forhold til graddagetallet	0,43	0,39	0,31	0,30

Kilde: ODIN, Aktivitetsoversigt 2009, Københavns Brandvæsen og www.dmi.dk

Det fremgår af tabellen, at antal skorstensbrande i forhold til graddagetallet er faldet fra 0,43 i 2007 til 0,30 i første halvår af 2010 svarende til et fald på 30 pct. Med andre ord er det relative antal skorstensbrande alt andet lige faldet med næsten en tredjedel.

Hvornår opstår skorstensbrande, og hvad er brandårsagen?

Figur 2 viser skorstensbrande fordelt på måneder i pct. Der er flest i januar måned, nemlig godt 23 pct. af et helt års skorstensbrande. Herefter falder andelen til næsten nul pct. i sommermånederne. Andelen stiger så igen fra september til december.

Graddage

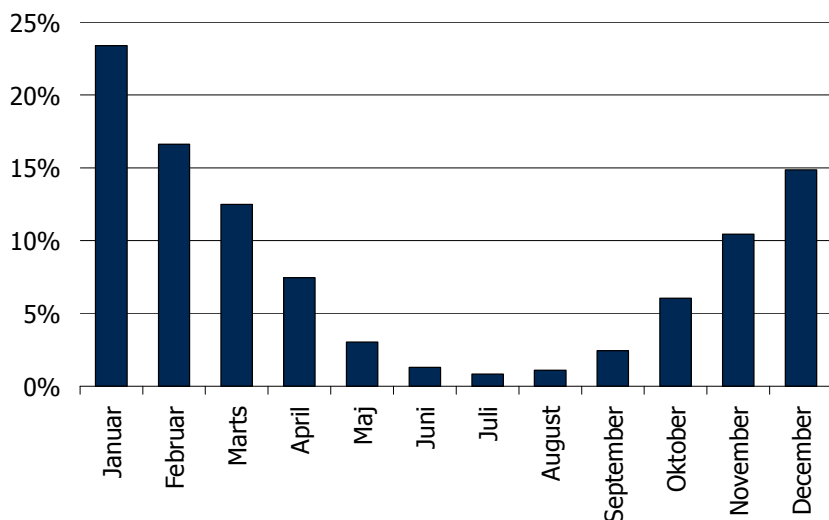
Graddage fortæller noget om det sandsynlige forbrug af energi til opvarmning af vores huse på baggrund af klimaet. De bliver udregnet ud fra den udendørs døgnmiddeltemperatur og kan korrigeres for solskin og vind.

Graddagetallet = 17 °C minus døgnmiddeltemperaturen, hvis denne er mindre end eller lig med 17 °C . Ellers er graddagetallet lig 0.

Er døgnmiddeltemperaturen $+5$ grader registreres der således $17 - 5 = 12$ graddage for dette døgn.

Kilde: www.dmi.dk

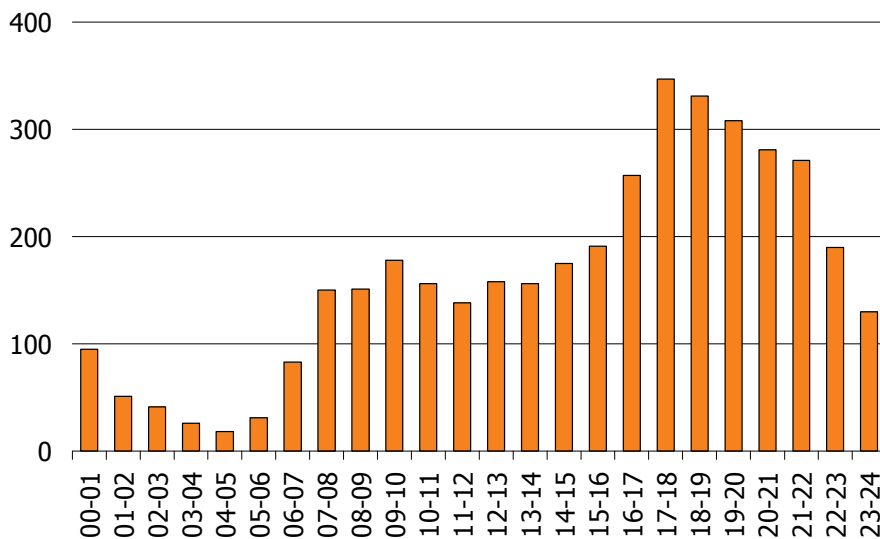
Figur 2: Skorstensbrande fordelt på måneder i pct. i perioden 1. januar 2007 til 31. december 2009

Kilde: ODIN

Figur 3 viser skorstensbrandenes fordeling på døgnetts timer. Det fremgår af figuren, at de fleste skorstensbrande opstår om aftenen mellem klokken 17 og 22. Der er færrest skorstensbrande om natten mellem klokken 00 og 07.

Figur 3: Skorstensbrande fordelt på døgnetts timer, 2007–2010 (1. halvår)

Kilde: ODIN

Der er ikke nogen nævneværdig forskel på skorstensbrandenes fordeling på ugedage, idet andelen ligger mellem 13 og 16 pct. Der er flest skorstensbrande om søndagen.

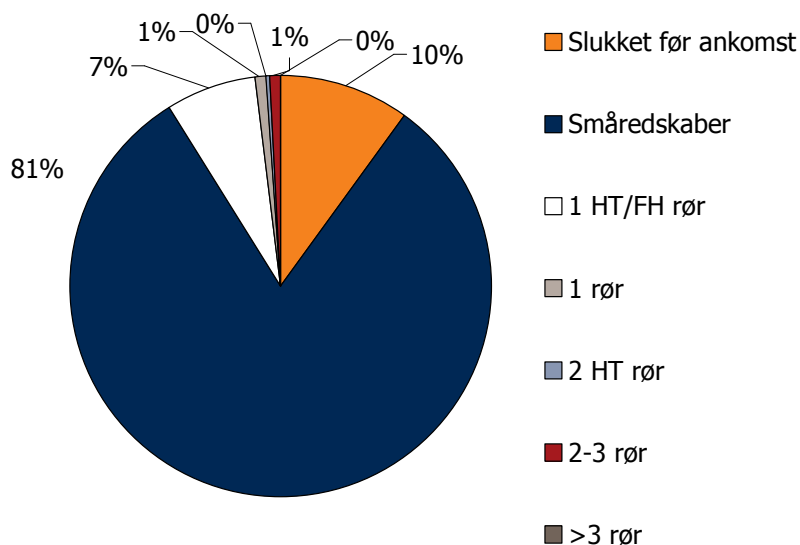
Skorstensbrand opstår normalt ved, at fyring i ildstedet antænder sod,

som er afsat i røgrør eller skorsten på grund af forkert fyring eller brug af uegnet brændsel.

Hvor store er skorstensbrande?

Skorstensbrande er typisk små sammenlignet med andre brande. Figur 4 viser skorstensbrandenes fordeling på arten og antallet af anvendte slukningsmidler. Det fremgår af figuren, at 81 pct. af brandene er slukket med småredskaber (skorstensfejemateriel o. lign.), mens 10 pct. er slukket før brandvæsnets ankomst. Mere end ni ud af ti brande er således små og forholdsvis ufarlige.

Figur 4: Skorstensbrandenes størrelse i pct., 2007-2010 (1. halvår)

Kilde: ODIN

I den undersøgte periode findes der kun én enkelt registrering i ODIN, hvor hele bygningen er brændt ned som følge af en skorstensbrand.

Figur 5 viser strålerørsstatistikken for skorstensbrande fordelt på bygninger med og uden stråtag.

Generelt set kræver skorstensbrande i bygninger med stråtag en større indsats end skorstensbrande i bygninger med anden tagdækning. Det fremgår af figuren, at der til ca. 25 pct. af skorstensbrandene i bygninger med stråtag bruges mindst ét HT-rør til slukning eller sikring. Til sammenligning ses det, at kun 8 pct. af skorstensbrande med anden tagdækning kræver brug af mindst ét HT-rør.

Formodet brandårsag

Formodet brandårsag angiver redningsberedskabets bedste bud på brandårsagen.

Indberetning af formodet brandårsag til ODIN er ikke obligatorisk, hvilket bl.a. medfører, at andelen af ukendte brandårsager er forholdsvis stor.

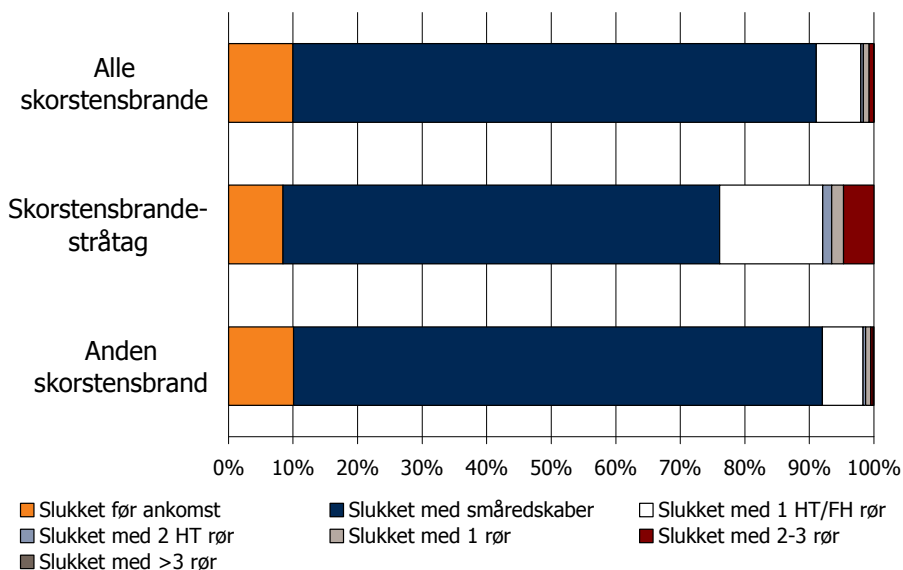
Brandens størrelse

Antallet af samtidigt anvendte strålerør mm. kan bruges til at vurdere brandens størrelse. Beredskabsstyrelsen opdeler slukningsindsatsen i:

Små brande – slukket før ankomst eller slukket med småredskaber.

Mellemstore brande – slukket med 1 HT/FH-rør, 2-HT rør eller 1 rør.

Store brande – slukket med 2-3 rør eller flere end 3 rør.

Figur 5: Brandenes størrelse i pct., 2007-2010 (1. halvår)

Note: N=3.686 (heraf 213=Skorstensbrande – Stråtag og 3.473=Anden skorstenbrand. I udrykninger til 227 skorstenbrande er antal anvendte strålerør ikke oplyst).
Kilde: ODIN

Sammenfatning

- Skorstensbrand opstår normalt ved, at fyring i ildstedet antænder sod, som er afsat i røgrør eller skorsten på grund af forkert fyring eller brug af uegnet brændsel
- De seneste år har der været i gennemsnit 1.090 udrykninger til skorstensbrande pr. år
- Antallet af skorstensbrande varierer fra kommune til kommune. Storbykommunerne har få skorstensbrande
- Antallet af skorstensbrande er faldet med 22 pct. på tre år
- Skorstensbrande i forhold til graddaget er faldet med 30 pct. de seneste tre et halvt år
- Andelen af skorstensbrande er størst i januar måned, nemlig godt 23 pct. Herefter falder andelen til næsten nul pct. i sommermånederne, og stiger igen fra september til december
- Skorstensbrande opstår primært om aftenen (mellem 17 og 22)
- Skorstensbrande er overvejende små brande
- Skorstensbrande i bygninger med stråtag kræver en større indsats end skorstensbrande i bygninger med anden tagdækning.

Hvis du vil vide mere

På Beredskabsstyrelsens hjemmeside www.brs.dk under menupunktet "Statistik" findes mere information om Beredskabsstyrelsens statistikker, herunder redningsberedskabets statistikbank, statistikbank.brs.dk

Under publikationer kan Redningsberedskabets statistiske beretninger findes på <http://www.brs.dk/folder/index.htm#R>

En oversigt over tidligere publicerede nyhedsbreve og tilmelding til abonnement findes på http://www.brs.dk/fagomraade/tilsyn/sta/statistikbank/Nyhedsbrev_billede.htm

Kontakt

Spørgsmål knyttet til nyhedsbrevet kan rettes til Beredskabsstyrelsen på tlf. 45 90 60 00 eller e-mail statistik@brs.dk.

Bilag 1: Udrykninger til skorstensbrande fordelt på kommuner, 2007-2010 (1. halvår)

Kommune	Antal udrykninger	Kommune	Antal udrykninger
Albertslund	2	Langeland	24
Allerød	8	Lejre	40
Assens	89	Lemvig	17
Ballerup	3	Lolland	150
Billund	11	Lyngby-Taarbæk	14
Bornholm	144	Læsø	5
Brøndby	1	Mariagerfjord	67
Brønderslev	45	Middelfart	49
Dragør	6	Morsø	28
Egedal	15	Norddjurs	44
Esbjerg	34	Nordfyns	47
Fanø	5	Nyborg	45
Favrskov	54	Næstved	77
Faxe	44	Odder	18
Fredensborg	11	Odense	27
Fredericia	17	Odsherred	84
Frederiksberg	7	Randers	82
Frederikshavn	76	Rebild	40
Frederikssund	28	Ringkøbing-Skjern	28
Furesø	9	Ringsted	34
Faaborg-Midtfyn	146	Roskilde	31
Gentofte	32	Rudersdal	21
Gladsaxe	11	Rødovre	7
Glostrup	6	Samsø	16
Greve	11	Silkeborg	93
Gribskov	68	Skanderborg	45
Guldborgsund	114	Skive	49
Haderslev	45	Slagelse	53
Halsnæs	32	Solrød	2
Hedensted	54	Sorø	47
Helsingør	44	Stevns	30
Herlev	3	Struer	8
Herning	37	Svendborg	89
Hillerød	28	Syddjurs	76
Hjørring	48	Sønderborg	63
Holbæk	104	Thisted	48
Holstebro	29	Tønder	40
Horsens	84	Tårnby	7
Hvidovre	11	Vallensbæk	1
Høje-Taastrup	12	Varde	19
Hørsholm	21	Vejle	32
Ikast-Brande	21	Vejle	34
Ishøj	3	Vesthimmerland	51
Jammerbugt	47	Viborg	101
Kalundborg	91	Vordingborg	98
Kerteminde	22	Ærø	5
Kolding	37	Aabenraa	59
København*	19	Aalborg	36
Køge	33	Århus	29

*Eksklusive 1. halvår 2010

Kilde: ODIN og Aktivitetsoversigt 2009, Københavns Brandvæsen